

ВИБІР ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»

Анотація. Розглянуто внутрішні джерела фінансування інвестиційних ресурсів. Визначено переваги та недоліки використання власних ресурсів підприємства для фінансування інвестиційної діяльності. Представлено основні фактори впливу на вибір джерел інвестиційних ресурсів. Виокремлено принципи формування інвестиційних ресурсів підприємства.

Ключові слова: інвестиційна стратегія; підприємство; внутрішні джерела фінансування; амортизаційні відрахування; самофінансування; принципи формування.

CHOICE OF INVESTMENT STRATEGY OF THE ENTERPRISE

Abstract. Internal sources of financing of investment resources are considered. The advantages and disadvantages of using the company's own resources to finance investment activities are identified. The main factors influencing the choice of sources of investment resources are presented. The principles of formation of investment resources of the enterprise are singled out.

Keywords: Investment strategy; enterprise; internal sources of funding; depreciation deductions; self-financing; principles of formation.

Вагомою частиною при визначенні інвестиційної стратегії підприємства є вибір джерел формування інвестиційних ресурсів. Основну складність при виборі складає широка альтернативність джерел фінансування. Підприємство має кілька варіантів для формування інвестиційних ресурсів, це можна зробити за допомогою залучених або власних коштів.

Провідну роль з усіх видів внутрішніх джерел інвестиційних ресурсів, як правило, має реінвестована частина чистого прибутку. Це забезпечує зростання ринкової вартості підприємства як пріоритетного напрямку. Сформовані за допомогою цього джерела інвестиційні ресурси, є універсальними, оскільки спрямовуються на задоволення різних інвестиційних потреб підприємства [1, ст. 138].

Амортизаційні відрахування є наступним за значенням джерелом власних інвестиційних ресурсів. Ресурси з цього джерела, в основному, спрямовуються на реновацію діючих основних засобів та нематеріальних активів, тож цільова спрямованість даного джерела є досить вузькою. Водночас його важливою перевагою є стабільне формування коштів.

Тим не менш, амортизаційні відрахування – це важлива складова фінансових ресурсів підприємства, особливо при реалізації інноваційної стратегії розвитку виробництва. Саме амортизаційні фонди призначені для відновлення, модернізації підприємства, при цьому цей ресурс характеризується постійністю, передбачуваністю надходження, що не можна недооцінити.

Всі інші види власних джерел, такі, зокрема, як кошти з продажу нематеріальних активів, грають не таку важливу роль при формуванні інвестиційних ресурсів – вони використовуються тільки на окремих етапах інвестиційної діяльності, оскільки їх формування не є регулярним.

Зарубіжний досвід свідчить про концентрацію підприємствами фінансових ресурсів за допомогою власних джерел. Це веде до утворення фінансово-промислових груп, котрі у майбутньому перетворюються на транснаціональні корпорації. Даний процес має певні переваги, такі як зменшення строків нагромадження капіталу та можливість його швидкої акумуляції, підтримка рівня зайнятості, збільшення капіталізації економіки. Є й такі недоліки, як наприклад, певна деградація фінансової системи, і як наслідок від створення «кишенькових» позабанківських та банківських структур, просування інтересів різних корпоративних груп, а також посилення ефекту асиметричності інформації [2].

Суттєвою перевагою використання власних ресурсів підприємства для фінансування інновацій є їх довгострокова основа, що є важливою умовою ведення інноваційної діяльності. В той час як, до прикладу, залучення кредиту вимагає повернення позичених коштів та відсотків за користування ними в терміни, передбачені кредитною угодою. Використання кредиту на початкових етапах інноваційного процесу не є економічно доцільною формою фінансування, оскільки дохід від

інноваційної діяльності одержується при реалізації інноваційної продукції. В результаті може утворитись значний касовий розрив, що безумовно вплине на реалізацію інноваційного проекту. При самофінансуванні інноваційної діяльності відсутні витрати на залучення та обслуговування, а також підприємству не потрібно формувати кредитне забезпечення при використанні цих коштів. Більше того, як результат незалежності від кредиторів та підвищення фінансової стабільності, забезпечується економічна самостійність за рахунок інвестування власних фінансових ресурсів у діяльність підприємства.

Тим не менш, варіант самофінансування також має недоліки. Головним недоліком є обмеженість даного виду фінансових ресурсів. Також, варто відмітити, що під тиском інфляції фонди підприємства можуть знецінюватися після певного періоду часу. Наступним недоліком є неможливість використання ефекту фінансового левериджу, щоб за рахунок використання позикового капіталу, забезпечувати приріст коефіцієнта рентабельності власного капіталу. При самофінансуванні обов'язковою умовою є прибуткова діяльність підприємства та відмова від виплати дивідендів. Для того, щоб досягалась така суттєва перевага використання амортизаційних відрахувань як можливість мінімізації сплати податку на прибуток, підприємство має одержати позитивний фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування.

У ситуації, коли мова йде про акціонерне товариство, емісія акцій, має найбільшу вагу серед залучених джерел (для будь-яких інших видів товариств, має місце залучення додаткового пайового капіталу). Щодо фінансування інвестиційної діяльності державних підприємств, то в основному застосовують безповоротні асигнування з бюджетів.

На вибір конкретних джерел інвестиційних ресурсів кожного окремого підприємства впливають такі основні фактори:

- розмір підприємства;
- кон'юнктура ринку капіталу;
- галузь в якій здійснює діяльність підприємство;
- ризик залучення капіталу з конкретних джерел;
- вартість залучення капіталу з конкретних джерел;
- рівень оподаткування прибутку.

Задоволення потреб у отриманні потрібних інвестиційних активів і оптимізація їх структури для забезпечення хороших результатів інвестиційної діяльності, це головні критерії, на які звертають увагу при утворенні інвестиційних ресурсів підприємства. На основі цих критеріїв, можемо виділити наступні принципи формування інвестиційних ресурсів підприємства:

1) утворення оптимальної структури інвестиційних ресурсів для забезпечення ефективної інвестиційної діяльності;

2) забезпечення ефективного використання інвестиційних ресурсів у процесі інвестиційної діяльності.

3) мінімізації витрат при формуванні інвестиційних ресурсів з різноманітних джерел;

4) врахування перспектив розвитку інвестиційної діяльності;

Отже, введення системи постійного аналізу структури капіталу дасть змогу визначати суму позикового капіталу, яку підприємство може залучити зі збереженням оптимальної структури капіталу. Цю суму підприємство також може використати на інвестиційну діяльність.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Костецький В. В. Особливості формування інвестиційних ресурсів підприємства в сучасних економічних умовах / В. В. Костецький, А. М. Бутов // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки. - 2015. - Вип. 15(1). - С. 137-140.
2. Данильчук І.В. Сутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності / І.В. Данильчук // Економічний вісник університету : Збірник наукових праць. – 2011. – №17/2.

Шуплат Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу, ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана», Київ, e-mail: ldovbenko@ukr.net

Shuplat Olena M. - candidate of sciences (Economics), Associate Professor of Department of Corporate Finance and Controlling, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, e-mail: ldovbenko@ukr.net